

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA ROK 2012**

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2012, zwany dalej Programem, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2007r. Nr 70 poz. 473 ze zm.). Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspakajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczenie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 ze zm.) oraz wybrane działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr. 180, poz. 1493 ze zm.).

Działania związane z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych zawarte w Programie są działaniami długofalowymi i cyklicznymi. Zbieżność celów i zadań Programu na 2012 rok z Programami realizowanymi w latach ubiegłych w dużym stopniu gwarantuje ich skuteczność.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2012 zgodny jest z Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych na lata 2011-2015 oraz Dolnośląskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2009-2012 i stworzony został w oparciu o Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2012 roku wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto, dostosowany jest do specyfiki problemów w gminie i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

ROZDZIAŁ I ROZMIARY PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W MIEŚCIE KŁODZKU

§1. W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozpoznanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego alkoholem. Od wielu lat alkoholizm zajmuje wiodące miejsce na liście lokalnych problemów społecznych. Zespół uzależnienia od alkoholu oraz picie szkodliwe ma negatywny wpływ nie tylko na samopoczucie fizyczne i psychiczne osób pijących, ale również ich rodzin. Wpływa negatywnie na rozwój gospodarczy i społeczny w związku z zwiększonymi kosztami opieki zdrowotnej i socjalnej, ubezpieczeniem zdrowotnym, egzekwowaniem prawa i porządku publicznego czy kosztami w miejscu pracy. Z danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, iż w 2009 roku spożycie 100% alkoholu w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosło 8,52 litra (w 2007r. – 9,21 l 100% alkoholu). Mimo, iż obserwujemy spadek spożycia to niepokojący jest fakt, że ciągle wzrasta konsumpcja wyrobów spirytusowych – ok. 1/3 ogółu wypitego alkoholu. Niewątpliwie ogromny wpływ na spożycie ma dostępność ekonomiczna poszczególnych rodzajów alkoholów, która wciąż wzrasta. W 1998 roku za średnią pensję można było kupić 504 butelki piwa, w 2008 już 1094 butelki. W przypadku wódki liczby te to odpowiednio: w 1998 roku 56 butelek i 158 w 2008 roku. W przypadku wina w 2008 roku można było kupić 368 butelek w porównaniu do 147 w 1998 roku (dane zawarte w projekcie Narodowego programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2010-2015).

§2. Z danych ewidencji ludności wynika, że w mieście Kłodzku zamieszkuje 27 600 mieszkańców. Szacunkowe dane populacji osób uzależnionych i członków ich rodzin na terenie Kłodzka przedstawia tabela 1.

Tabela 1.: Dane szacunkowe populacji osób uzależnionych, oraz członków ich rodzin na terenie miasta Kłodzka.

Grupa osób	% populacji	Polska (38,6 mln)	Miasto Kłodzko (27 600)
Osoby uzależnione od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys. osób	ok. 552 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (małżonkowie, partnerzy, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln osób	ok. 1 104 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln osób	ok. 1 104 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln osób	ok. 1380-1932 osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§3. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2011 roku wpłynęło 49 wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego zgłoszonych przez członków rodziny, pracowników socjalnych, Policję i inne osoby. Dane odnośnie sposobu postępowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zgłoszonych przypadkach w latach 2008-2011 przedstawia tabela 2.

Tabela 2.: Procedura postępowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2008-2011

GKRPA	2008r.	2009r.	2010r.	2011r.
Liczba złożonych wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu	39	37	43	49
Liczba osób skierowanych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych	24	37	23	27
Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu uzależnienia od alkoholu	11	21	20	27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GKRPA w Kłodzku

§4. Śladem lat poprzednich w 2011 roku kontynuował pracę Punkt Konsultacyjny dla Uzależnionych i ich rodzin. Punkt kieruje swoje działania zarówno do osób pijących szkodliwie, uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem, jak i członków ich rodzin, ofiar i sprawców przemocy. W roku 2011 w ramach dyżurów odbytych w Punkcie udzielono porad ponad 250 osobom.

§5. Działająca na terenie gminy Poradnia Odwykowa i Uzależnień przyjęła 2174 pacjentów z Kłodzka. Udzielono 1456 porad, natomiast 485 osób uczestniczyło w grupowych terapiach uzależnień prowadzonych przez certyfikowanych specjalistów psychoterapii i uzależnień

§6. Z danych Komendy Powiatowej Policji oraz Straży Miejskiej wynika, iż w ciągu 2011 roku przeprowadzono 49 interwencji domowych w związku z alkoholem (2010r.- 106, 2009r.-172 interwencje, 2008 r.- 684 interwencje). W przypadku 24 interwencji wykorzystano procedurę „Niebieskiej Karty” (2010r.- 75, 2009r.- 132 karty, 2008r.- 35 kart). W 2011 roku ujawniono 231 przypadków kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości, w 2010 224, w 2009 roku było 229 takich przypadków, a w 2008 roku 198. W 2011 oraz 2010 roku nie odnotowano żadnego przypadku sprzedaży alkoholu nieletnim, natomiast w roku 2009 i 2008 odnotowano 2 przypadki. Wbrew zakazom (art. 43' ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) alkohol spożywało 874 osoby, w 2010 roku - 334, natomiast 85 w roku 2009 (zastosowano 820 postępowań mandatowych i 54 pouczenia). Na terenie gminy ujawniono łącznie 20 nieletnich pod wpływem alkoholu oraz 2 osoby pod wpływem środków odurzających, wobec których sporządzono wnioski do Sądu.

ROZDZIAŁ II

CELE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§7. Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi obejmuje ustawowe zadania, m.in.:

- 1) działania zmierzające do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania,
- 2) inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych,
- 3) prowadzenie edukacji publicznej - upowszechnienie edukacyjnych programów profilaktyki szkolnej, rodzinnej i środowiskowej,
- 4) popieranie tworzenia i rozwoju organizacji społecznych oraz środowisk wzajemnej pomocy, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, jak również zapewnianie warunków sprzyjającym działaniom tych organizacji oraz wspieranie w tym zakresie organizacji społecznych,
- 5) oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, w szczególności dotyczącej przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,

6) nadzór nad przestrzeganiem przepisów prawnych w zakresie obrotu napojami alkoholowymi, w szczególności dotyczących sprzedaży alkoholu nieletnim oraz reklamowania napojów alkoholowych
7) ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

§8. Do głównych celów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywaniu Problemów Alkoholowych należy:

- 1) zmniejszanie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież,
- 2) zmniejszanie ilości nowych przypadków uzależnienia,
- 3) zmniejszanie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań),
- 4) zmniejszanie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych,
- 5) zmniejszanie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu,
- 6) zmniejszanie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego,
- 7) zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,
- 8) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 9) ograniczanie globalnego spożycia alkoholu i zmiana struktury jego spożycia,
- 10) zwiększanie zasobów, tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej potrzebnej do realizacji programu.

ROZDZIAŁ III

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ SPOSOBY ICH REALIZACJI

§9. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Zwiększanie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców gminy jest ważnym zadaniem samorządu terytorialnego. Podstawowym rodzajem pomocy dla osób uzależnionych są programy psychoterapii grupowej i indywidualnej. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność wszelkich innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin.

2. Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) współpracę z zakładami leczenia odwykowego wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych pod kątem poprawy organizacji pracy,
- 2) finansowanie programów zdrowotnych oraz dodatkowych zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych/współuzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin, ofiar i sprawców przemocy domowej, uzupełniających ofertę świadczeń zdrowotnych Narodowego Funduszu Zdrowia,
- 3) wspieranie rozwoju i modernizacja leczenia odwykowego, m.in. doposażenie placówek odwykowych w pomoce i sprzęt niezbędny do diagnozy, leczenia i prowadzenia zajęć terapeutycznych,
- 4) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych, staży i superwizji oraz organizacja szkoleń w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników leczenia odwykowego,
- 5) opłacenie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – psychologa oraz psychiatry.

§10. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne nie tylko jednostki, ale całej rodziny. Bardzo ważne jest więc udzielanie kompleksowej pomocy w odniesieniu do rodzin, w których występują problemy alkoholowe oraz związane z przemocą w rodzinie, jak również rodzin przejawiających różne formy kryzysów. Pomoc ta polega na zapewnieniu pomocy psychospołecznej, prawnej, zwiększeniu dostępności oraz skuteczności zorganizowanych form pomocy - w szczególności poradnictwa, edukacji, pomocy specjalistycznej oraz terapii. Duży akcent będzie również położony na realizację działań opiekuńczych i terapeutycznych w stosunku do dzieci

dotkniętych negatywnymi skutkami uzależnienia ich rodziców, zwiększanie dostępności pomocy dla dzieci przejawiających zaburzenia zachowania oraz wychowujących się w trudnych warunkach rodzinnych. Konieczność prowadzenia zintensyfikowanych działań wynika również z tego, że dzieci te stanowią grupę podwyższonego ryzyka pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

2. Realizacja tego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1) wspieranie merytoryczne oraz finansowanie bieżącej działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich rodzin, grup socjoterapeutycznych i grup wsparcia dla dzieci i młodzieży oraz innych placówek wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i zagrożonych uzależnieniem,

2) organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży poza miejscem zamieszkania - integracyjnych kolonii oraz obozów profilaktycznych, finansowanie wyjazdów dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, przemoc w rodzinie, jak również z rodzin prawidłowo funkcjonujących,

3) finansowanie zatrudnienia specjalistów i socjoterapeutów udzielających pomocy osobom uzależnionym oraz ich rodzinom,

4) finansowanie prowadzenia zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży,

5) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem uzależnień oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, itp. Organizowanie i finansowanie superwizji dla pracowników placówek udzielających pomocy dla dzieci i młodzieży, w tym z rodzin z problemem uzależnienia,

6) realizacja szkoleń dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie,

7) dofinansowanie programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie,

8) dofinansowanie programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie,

9) dofinansowanie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla osób uzależnionych, ofiar przemocy w rodzinie oraz ich rodzin m.in.: punktu konsultacyjnego udzielającego pomocy w sytuacjach kryzysowych itp.,

10) współpraca z Komendą Powiatową Policji w zakresie funkcjonowania "Przyjaznego Pokoju" ("Niebieskiego Pokoju") - miejsca do bezpiecznych nietraumatycznych przesłuchań ofiar przemocy domowej (dorosłych i dzieci),

11) organizowanie lokalnych szkoleń, porad, seminariów, konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie oraz zwiększających kompetencje w zakresie pomagania ofiarom przemocy w rodzinie, a także służących wypracowaniu lokalnej polityki wobec zjawiska przemocy w rodzinie,

12) prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie – w ośrodkach pomocy społecznej, zakładach opieki zdrowotnej, policji, parafiach, siedzibach organizacji pozarządowych, punktach konsultacyjnych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, poradniach zdrowia psychicznego, świetlicach miejskich, klubach profilaktyki środowiskowej, itp.,

13) organizację warsztatów umiejętności rodzicielskich – zajęć o charakterze profilaktycznym mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych oraz przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy,

14) prowadzenie działań edukacyjnych służących zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym, przygotowywanie i wydawanie materiałów edukacyjno-informacyjnych (broszur, ulotek), współpraca z mediami.

3. Ważną rolę w pomocy rodzinom z problemem alkoholowym oraz rodzinom dysfunkcyjnym spełnia **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, do której zadań należy:

1) podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego osób zgłoszonych do Komisji:

a) przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu,

b) motywowanie osób zgłoszonych do Komisji do podjęcia leczenia odwykowego.

2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu:

a) zlecenie przeprowadzania badań przez biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osób zgłaszanych do Komisji,

- b) kierowanie wniosków do Sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie leczenia odwykowego,
  - c) kierowanie wniosków do Sądu o ograniczenie bądź pozbawienie władzy rodzicielskiej,
  - d) zawiadamianie Prokuratury o przestępstwie znęcania się.
- 3) opiniowanie wydawania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży,
  - 4) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
  - 5) diagnozowanie sytuacji i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; przeprowadzanie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc o konsekwencjach ich działań, a także o możliwościach leczenia lub terapii,
  - 6) prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi skierowanych do różnych grup zawodowych i społecznych, w tym szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych,
  - 7) prowadzenie działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
  - 8) udział członków Komisji w szkoleniach dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - 9) wydawanie opinii zawierających stanowisko w sprawie profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za pracę indywidualną, w zespołach i na posiedzeniach Komisji przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości:
- 1) przewodniczący oraz sekretarz Komisji – 400 zł brutto
  - 2) pozostali członkowie Komisji – 350 zł brutto
5. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje również zwrot kosztów przejazdów z tytułu wyjazdów poza teren miasta Kłodzka, celem udziału w szkoleniach i konferencjach.

§11. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Ważnym elementem gminnej strategii na rzecz profilaktyki i zmniejszania zasięgu problemów alkoholowych jest podejmowanie działań „ochronnych” skierowanych do młodzieży. Działania te będą polegały w szczególności na zapobieganiu - poprzez edukowanie, uświadamianie, wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową bez sięgania po środki uzależniające. Działania profilaktyczne kierowane będą do podstawowych środowisk – szkoły, rodziny oraz społeczności lokalnej. W ramach realizacji zadania podejmowane będą również kampanie informacyjno – edukacyjne mające na celu promowanie prawidłowych wzorców zachowań. Jednym z kluczowych problemów wymagających systematycznych działań jest kwestia ograniczenia dostępności napojów alkoholowych dla młodzieży, dlatego w Programie uwzględniono działania nastawione na zmianę postaw i zachowań sprzedawców alkoholu – promocja oraz utrwalanie wśród sprzedawców alkoholu zachowań polegających na systematycznym kontrolowaniu dokumentów potwierdzających wiek młodo wyglądającego klienta.

2. Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) prowadzenie oraz finansowanie programów oraz warsztatów profilaktycznych, socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży,
- 2) dofinansowanie wypoczynku oraz wyjazdów dzieci i młodzieży związanych z realizacją programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych,
- 3) organizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz imprez związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii i przemocy w rodzinie - konkursy, festyny, przedstawienia, zawody sportowe, happeningi, pikniki, zakup materiałów edukacyjno – informacyjnych itp.,

- 4) współdziałal w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 5) wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się oraz metody interwencji profilaktycznej. Dofinansowanie autorskich programów z zakresu profilaktyki uzależnień,
- 6) prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 7) wdrażanie programów oraz przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych – np. kluby dyskusyjne, gazetki, audycje radiowe, które promują wśród swoich rówieśników zdrowy styl życia, wolny od nałogów,
- 8) organizacja oraz dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych, podnoszących kompetencje wychowawcze i profilaktyczne oraz ułatwiających tworzenie programów wychowawczych szkoły,
- 9) rozszerzenie programów zajęć psychoprofilaktycznych dla młodzieży o różne formy zajęć sportowo-rekreacyjnych, stanowiących formę zagospodarowania czasu wolnego i promowanie zdrowego stylu życia, będących alternatywą do zażywania środków odurzających,
- 10) prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie,
- 11) prowadzenie badań i sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, narkotykowych oraz problemów związanych z przemocą w rodzinie, zasobów i efektów podejmowanych działań. Diagnoza środowiska szkolnego – diagnoza problemów oraz zapotrzebowania na usługi z zakresu profilaktyki uzależnień,
- 12) prowadzenie działalności z zakresu problematyki alkoholowej dla kierowców zawodowych oraz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców – kampanie edukacyjne związane z promowaniem trzeźwości kierowców, dystrybucja materiałów edukacyjnych, wprowadzenie programów korekcyjnych dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości,
- 13) podejmowanie działań szkoleniowo - edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
- 14) współpraca z lokalnymi mediami w zakresie propagowania wiedzy dotyczącej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie,
- 15) zakup literatury fachowej oraz czasopism przekazywanych organizacjom i instytucjom, prowadzącym działania z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.

§12. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Istotną rolę w realizacji zadań Programu odgrywają instytucje, organizacje pozarządowe oraz osoby fizyczne zajmujące się profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Ważnym zadaniem samorządu jest wspieranie finansowe i merytoryczne projektów, wynikających z potrzeb społeczności lokalnej i przyczyniających się do zmniejszenia dolegliwości związanych z uzależnieniami, realizowanych przez wymienione podmioty.

2. Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, organizacji pozarządowych oraz związków wyznaniowych prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień, udzielania pomocy osobom nadużywającym i uzależnionym od alkoholu, ofiarom przemocy oraz członkom ich rodzin.
- 2) współpraca i wspieranie stowarzyszeń abstenenckich, ruchów samopomocowych oraz grup wsparcia, współdziałanie w zakresie propagowania stylu życia bez uzależnień. Działania na rzecz integracji ze społeczeństwem osób wychodzących z uzależnień oraz ich rodzin – pomoc prawna oraz merytoryczna dla tych osób,
- 3) organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń i integracji środowiska zawodowego osób zajmujących się profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przemocy w rodzinie,
- 4) zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych przeznaczonych na pakiety edukacyjno – informacyjne przekazywane szkołom, biblioteczom, punktom konsultacyjnym, organizacjom pozarządowym oraz innym instytucjom zajmującym się profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,

5) współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytutem Psychologii Zdrowia - Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej, placówkami oraz lekarzami Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz innymi instytucjami rządowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi.

§13. Działania na rzecz ograniczania dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie miasta.

Organy samorządu terytorialnego zgodnie z postanowieniami Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania. W świetle powyższych uregulowań podjęte zostały akty prawa miejscowego określające liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu oraz poza miejscem sprzedaży, a także określające usytuowanie miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W przypadku wystąpienia uzasadnionych powodów obowiązujące akty prawa miejscowego zostaną poddane modyfikacji i zmianie.

§14. Wydzielenie środków finansowych przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Kłodzku w roku 2012 finansowana będzie ze środków własnych Gminy pochodzących w 100% z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ IV

ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

§15. Zgodnie z treścią ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997 r. na organach administracji rządowej i jednostkach samorządu terytorialnego spoczywają zadania organizowania działań związanych z rozwiązywaniem problemów narkomanii.

§16. Cele programu.

1. Celem ogólnym programu jest zmniejszenie rozmiarów istniejących już problemów związanych ze zjawiskiem narkomanii, podniesienie świadomości społeczności miasta oraz budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego.

2. Realizacja założeń będzie prowadzona poprzez:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dotkniętych problemem narkomanii,
- 2) zapewnienie pomocy socjalnej, psychologicznej i prawnej dla rodzin dotkniętych problemem narkomanii,
- 3) koordynowanie i prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej,
- 4) wdrożenie profilaktyki rodzinnej skierowanej do rodziców (edukacja dorosłych),
- 5) wspomaganie działalności szkół, instytucji i stowarzyszeń służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii.

3. Jednym z warunków powodzenia realizacji zadań określonych w niniejszym programie, a tym samym osiągnięcie zakładanych celów jest m.in. stworzenie wspólnego frontu działań przez samorząd, szkoły, Policję, inne instytucje rządowe oraz organizacje pozarządowe przy czynnym wsparciu społeczeństwa miasta Kłodzka.

§17. Zadania do realizacji:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem narkomanii:
  - a) prowadzenie Punktu konsultacyjnego dla osób zagrożonych, uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin,

- b) rozwijanie i wdrażanie działań samopomocowych dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz członków ich rodzin,
  - c) minimalizacja szkód związanych z używaniem środków odurzających, tj. przeciwdziałanie zakażeniom HIV i wirusowemu zapaleniu wątroby typu B i C,
  - d) ożywienie działalności świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin, w których występuje problem narkomanii (stworzenie atrakcyjnych alternatyw, zaangażowanie dzieci i młodzież w działalność społeczną, sportową i artystyczną).
- 2) udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej i socjoterapeutycznej dla rodzin dotkniętych problemem narkomanii poprzez udostępnianie informacji o możliwościach korzystania z profesjonalnej pomocy psychologicznej i prawnej (stworzenie systemu informacji dotyczącego rozwiązywania problemów uzależnień),
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej:
- a) organizowanie badań i sondaży w szkołach, pozwalające ocenić stan problemów związanych z uzależnieniami,
  - b) propagowanie pro zdrowotnych wzorców zachowań poprzez lokalne kampanie edukacyjne, programy i warsztaty profilaktyczne, rozszerzane o różne formy rekreacyjno – sportowe,
  - c) rozpowszechnianie i propagowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu narkomanii dla poszczególnych grup odbiorców,
  - d) organizowanie szkoleń dla pedagogów, policji, wolontariuszy i innych podmiotów realizujących Program Przeciwdziałania Narkomanii.
- 4) wspieranie systemu interwencyjnego instytucji i osób fizycznych służącego rozwiązywaniu problemów narkotykowych - ściśle współdziałanie instytucji i organizacji społecznych (szkoły, Komenda Powiatowa Policji, OPS, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, PCPR i in.),
- 5) wdrożenie profilaktyki rodzinnej skierowanej do rodziców (edukacja dorosłych):
- a) organizowanie spotkań informacyjno – edukacyjnych z rodzicami dotyczących problematyki narkomanii,
  - b) spotkania przedstawicieli policji z rodzicami nt. problematyki narkotykowej, przekazywanie materiałów edukacyjnych.

ROZDZIAŁ V

REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

§18. Za realizację Programu jest odpowiedzialny Pełnomocnik Burmistrza Miasta Kłodzka ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

§19. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym: podmiotami i instytucjami realizującymi cele i zadania zawarte w Programie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zmianami).

§20. W zakresie realizacji Programu możliwe jest organizowanie badań, sondaży, opinii, diagnoz i ekspertyz w celu oceny aktualnego stanu problemów alkoholowych, posiadanych zasobów i efektów podejmowanych działań

§21. Rada Miasta otrzymuje roczne sprawozdanie z realizacji Programu.